

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ephemeris Ecclesiastica Concionatorvm Hoc Est Considerationes Methodicæ Sev Veritates Practicæ

Ex Vita Domini Jesu, Sanctorumque Gestis In Singulos anni dies mira
facilitate & solertia distributæ ... ; Cum indicibus necessariis

Pars Avtvmnalis - A Dominica Decimaquinta post Pentecosten, ad
Adventum

Haineuve, Julien

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Qui non magis salutem filii quàm sanitatem amat, non amat filium.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44846

Hic cum audisset quia Iesus adveniret à Iudaa in Galilaam, abiit ad eum,
& rogabat eum ut descenderet, & sanaret filium eius,
Incipiebat enim mori.

DE CURA PATRUM CIRCA FILIORUM
SALUTEM.

VERITAS PRACTICA.

Qui non magis salutem filii quam sanitatem amat, non amat filium,

RATIO EST, Quia non amat filium qui non amat ordinatè.

Sed qui non magis salutem filii quam sanitatem amat, non amat ordinatè.

Ergo nec amat filium. Quod tamen Patres non crederet.

I. PUNCTUM.

FOELICITER huic Patri contigit quod salutem filii simul ac sanitatem à Christo Domino retulerit; Multi sunt enim Patres qui de salute filiorum parum solliciti, unam eorum prosperam sanitatem vel fortunam amplissimam curant. At illi filios dum se amant, non amant.

Non enim amat filium qui non amat ordinatè. Nam inordinatus amor non est amor, sed amoris perversio. Sentitur quidem & videtur esse amor quantumcunque sit inordinatus, imò quo magis est inordinatus, plerumque major esse sentitur, sed amor ille vitium est, malum est, probrum est, quo qui amat malè amat, perversè amat: qui sic autem malè & perversè filium amat, non illum amat, quia ut præclare S. Augustinus, Amor ipse ordinatè amandus est quo bene amatur quod amandum est, ut sit in nobis virtus qua vivitur bene. Unde mihi videtur quid definitio brevis & vera virtutis, ordo est amoris, propter quod in cantico canticorum canit Sponsa Christi, ordinavit in me charitatem. Quasi diceret, qui tollit ordinem charitatis, sive amoris, tollit omnem virtutem; qui verò tollit virtutem, tollit id quo bene vivitur, hoc autem sublato quid restat quàm malè vivere, quàm malè agere, quàm malè esse? Itaque verò vivere, amare est?

Sanctus verò Thomas qui expressam de or-

dine charitatis quæstionem proponit, sic illum ita demonstrat esse necessarium ut non sit charitas, nisi sit ordo. Nam ubi est prius & posterius, ibi esse debet ordo, cum alioquin esset confusio: a. 1. 2. 2. q. 16. Voi autem est principium aliquod, unde alia pendent & quo referri debent, ibi est prius & posterius. Iam vero charitatis principium quoddam est quo ejus omnes actus referri debent, nempe Deus qui primò super omnia & propter se est diligendus, tum alia quavis propter ipsum, & quatenus participant rationem ejus dilectionis, seu quatenus referuntur ad ipsum, in qua relatione idcirco fundatur ordo quia id alio prius est diligendum quod magis accedit ad Deum, quod in Deo magis reperitur, vel in quo Deus magis consideratur.

O verè viam charitatis excellentem quando sic ordinatè procedit charitas! Sicut ordinata charitate nihil excellentius, ita nihil detectius inordinata.

II. PUNCTUM.

SED qui non magis salutem filii quam sanitatem amat, non amat ordinatè.

Nam ex præcedenti discursu, tunc ordinatè amatur quando quod prius est amatur magis quàm quod posterius, unde à contrario non ordinate amatur quando quod est posterius magis diligitur quàm quod est prius. Quis autem non videat salutem animæ prius aliquid esse coram Deo seu facta relatione ad Deum & ad finem supernaturalem, quàm sit sanitas corporis quæ hanc duntaxat spectat vitam? Nonne anima plus quàm est, seu plus quàm vita temporalis? Quam enim dabit homo commutationem pro anima sua? An si Pater suam ipse magis diligeret sanitatem quàm salutem animæ, se ordinatè diligeret? An servaret quod jubet Sapiens: In mansuetudine serva animam tuam, & Eccl. 10. da illi honorem secundum meritum suum? Nonne ille peccaret in animam suam? Nonne ille esset inquam suam exhonoreret animam? Nonne ille esset inquam

L. 15. de
Civ. c. 23

Mat. 16.

Eccl. 10.

quem sic consequenter idem invenit Sapiens: Peccantem in animam suam quis iustificabit, quis honorificabit ex honorantem animam suam? At verò si se Pater sic deberet diligere, ut diligeret ordinatè: nonne sic ex consequenti filium? Aut si filium non ita diligit, quomodo dicitur illum ordinatè diligere cum se ordinatè non diligeret si seipsum sic amaret?

Quod vel maximè verum est de amore Patris in filium, cum sit univèrsim verum de amore cuiusvis proximi. Plus namque quis proximus quoad salutem animæ debet à nobis diligi quam proprium corpus quia plus animæ cuiusvis salus Deum spectat, quam nostri sanitas corporis. Sic expressè sanctus Thomas post Divum Augustinum. Atque ita sicut se ordinatè non amaret qui corpus magis suum quam salutem proximi diligeret, sic planè qui sanitatem filij plusquam eius salutem amat, non amat ordinatè nec prudenter sed desperatè, Quod vera charitas nunquā agit.

III. PUNCTUM.

Qui non ergo magis salutem filij quam sanitatem amat, non amat filium. Quia non amat ordinatè, non amat magis quod prius est, sive quod magis est diligendum; confundit ordinem pervertit charitatem, videtur charitas sed est magis carnalitas. Non est ista vera dilectio sed apparens, inquit Divus Thomas, ubi agit de dilectione qua se peccator diligit. Non se peccator vere diligit, ait sanctus Doctor, cur porro? Quia, inquit, non se ita diligit secundum animam ac secundum corpus. Quæ si ratio vera est univèrsim de peccatore circa seipsum, profectò & certa est particulatim de Patre circa filium, cuius corpus magis amat quam animam.

Sed operæ pretium est, ipsum audire sanctum Doctorem ex cuius discursu non id modò quod declarandum suscepimus confirmatur, sed multa insuper additur moralis doctrina, quæ virtutù praxim contra opposita vitia multum promoveat. Principale, inquit, in homine est mens rationalis, secundarium est natura sensitiva, & corporalis: quorum primum Apostolus nominat interiorem hominem; secundum, exteriorem, ut patet, ad Cor. 5. Boni autem estimant principale in seipsis rationalem naturam sive interiorem hominem unde secundum hoc estimant se esse quod sunt. Mali autem estimant principale in seipsis naturam sensitivam, & corporalem, scilicet exteriorem hominem

unde non rectè cognoscentes seipsos, non verè diligunt seipsos, sed diligunt id quod seipsos esse reputant. Boni autem verè cognoscentes seipsos, verè seipsos diligunt. Et hoc probat Philosophus in 9. Ethicor. per quinque quæ sunt amicitia propria. Unusquisque enim amicus primò quidem vult suū amicum esse & vivere; secundo vult ei bona; tertio operatur bona ad ipsum; quarto convivit ei delectabiliter; quinto concordat eum ipso quasi in eisdem delectatus & contristatus. Et secundum hoc boni diligunt seipsos, quantum ad interiorem hominem, quia volunt ipsum servari in sua integritate & optant ei bona quæ sunt bona spiritalia, & etiam ad ea assequenda operam impendunt: & delectabiliter ad cor proprium redeunt quia ibi inveniunt & bonas cogitationes in presenti, & memoriam bonorum præteritorum, & sperant futurorum ex quibus delectatio causatur. Similiter etiam non patiuntur in seipsis voluntatis diffusionè quia tota anima eorum tendit in unum. E contrario autem mali non volunt conservari in integritate interioris hominis, neque appetunt ejus spiritalia bona, neque ad hoc operantur: neque delectabile est eis secum convivere, redeundo ad cor quia inveniunt ibi mala & præsentia, & præterita & futura, quæ abhorrent; neque etiam sibi ipsis concordant, propter conscientiam remordentem, secundum illud Psalmi: Arguam te, & statuam contra faciem tuam. Et per eandem probari potest quod mali amant seipsos secundum corruptiones exterioris hominis: sic autè boni non amant seipsos.

Et respondens ad secundum argumentum contra propositum Naturalis, inquit, amor est non totaliter tollitur à malis, tamen in eis pervertitur per modum jam dictum, nempe plus diligendo corpus quam animam; Observa illud pervertitur; nam hæc est ipsa quam diximus illius amoris perversitas, quo pater sanitatem filij plus diligit quam salutem; Unde non magis dicendum est diligere filium quam peccator seipsum.

Quod de sanitate non tantum intelligas, sed de fortunis, de dignitatibus, de cunctis mundi concupiscentis quas multi Patres avidius suis exoptant & procurant liberis, quam eorum salutem cuius sæpe iacturam faciunt pro illis temporalibus commodis conquirendis. Quod quidem patebit infra clarius. Vide in 2. parte, Feria 3. Hebdom. sanctæ, satis conformem his Veritatem:

Qui nimis suos diligit, non satis diligit.

Ne verò Patrem ullum latere possit quo constringatur præceptis circa salutarem filiorum institutionem, licet nullum exprimat in divinis præceptis, hæc opportunè præcedenti cōnectenda est Veritas:

Divina licet præcepta certis parentes erga filios non ligent verbis, non minus tamen parentes obligantur.

RATIO EST, Quia qui lege natura obligantur ad aliquid, non minus obligantur quam si divina præcepta certis & expressis eos ligarent verbis.

Sed parentes erga filios lege natura obligantur. Ergo non minus, imò & quadammodo magis obligantur.

1. 2. q.
100. 4. 5.

Totus discursus ex D. Thoma sumitur, qui ubi agit de præceptis Decalogi, rationem reddidit cur non æquè ponatur præceptum parentibus de diligendis & educandis filiis, sicut datur filiis de honorandis parentibus, Quia videlicet filii sunt aliquid patris, ut expresse docet Aristoteles in Ethicis; unde sicut non ponitur expressum de amore nostri præceptum, sic neque debet poni parentibus pro amore filiorum, quia hoc ipso quo se pater diligit, diligit filios qui sunt ipsius aliquid. Unde eisdem rationibus, inquit sanctus Doctor, non ponitur aliqua præcepta Decalogi pertinentia ad amorem filiorum, sicut neque et-

iam aliqua inordinantia hominem ad seipsum. Quænam sunt autem rationes cur non ponatur præceptum in decalogo de amore nostri? Hæc nempe inter alias, Quia præceptum hoc satis evidens est ex lege natura, lege æterna, lege divina, cuius signatum est super nos lumen quod dicitur vultus Dei, quasi Deus ipse cerneret qui hoc præciperet quod lege natura præcipitur, seu quod naturali videtur lumine non corrupto nec depravato. Unde idcirco appellatur, Incorruptum legis lumen.

Sicut itaque diceretur unicuique de amore rationabili sui ipsius, quod quanto minus expressis in lege positiva verbis producit hoc præceptum, tanto expressius obligat, quia lex positiva supponit esse præceptum naturæ tam evidens, tam per se notum, & ex se obligans, ut non modo necesse non fuerit illud exprimere, sed idcirco potius expressum non fuerit ut inde magis liqueret, quam id satis superque provisum esset à lege naturali; tanòque expressius per illam legem singulos obligari ad rationabilem sui ipsorum amorem, quanto minus illum expressis lex alia verbis præciperet. Sic planè de præcepto diligendi filios, quod est ipsum naturæ præceptum de se diligendo.

Quæ cum sint satis perpicua, quid contra peccetur à parentibus paulò latius esse producendum; videturque commodè, si Deus annuat, ex his Evangelii verbis posse depromi:

Incipiebat enim mori.

FORMATA INDE HAC PRACTICA VERITATE:

Ex Patre, vulnus est, quo mori filius incipit.

SENSVS ET RATIO EST, Quod vulnus seu causa propter quam ut plurimum iuvenes incipiunt mori gratia, rebusque spiritalibus ac divinis, est mundanus affectus seu mundi concupiscentia. Sed mundanus hic affectus ut plurimum à Patre est, seu à parentibus propriis. Ergo inde vulnus est, quo mori filius incipit, & quod propterea diligenter ab omnibus præcaveri debet.

I. PUNCTUM.

SICUT est vita gratiæ, vita spiritus, vita spiritualis & Divina de qua dicebat Dominus, Ego veni ut vitam habeant & abund-

dantius habeant; Ita mors est illi vitæ opposita, mors gratiæ, mors spiritus, sive mors spiritualis de qua universim dicitur: Prudentia carnis mori est, & quæ in deliciis est, vivens mortuus est, 1. Tim. 6. Antequam verò quis mortem illam moriatur, solent ut plurimum præcedere in animo quædam dispositiones, velut febres in corpore quibus paulatim languescens animus deficit & incipit mori suo modo, sicut filius hic Reguli de quo est hodierna narratio. Tum verò sic dicuntur peccata venialia dispositiones ad mortale; sic naturalis libido non repressâ disponit ad depravatam consuetudinem; & consuetudo ad obstinatam perveraciam; sic illi denique de quibus hic potissimum agitur, mundani affectus dispo-